

53. Beslutning om indsatsområder - Analyse af udgiftspres spor 1

Sagsbehandler Bo Gammelgaard

Sagsnr 85.02.00-A00-3-18

RESUMÉ

Politisk behandling

Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget (godkender), 13.08.2019

I forbindelse med Budget 2019 er det besluttet, at der skal arbejdes med nye ideer og måder at løse voksenområdets udfordringer på. Administrationen har efter beslutning i Omsorgs- og forebyggelsesudvalget arbejdet med 3 spor til at imødekomme udfordringerne. I denne sagsfremstilling præsenteres arbejdet med spor 1, der primært handler om analyse af udgiftspres med henblik på forbedret styring af området.

Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget fik på mødet den 4. juni 2019 fremlagt de foreløbige resultater af KLK-analysen. På baggrund af udvalgets drøftelser har KLK nu udarbejdet den endelige rapport indeholdende forslag til yderligere indsatser, der kan imødekomme de budgetmæssige udfordringer.

INDSTILLING

Administrationen indstiller, at udvalget beslutter, at konsulentrapportens forslag 1.1, 1.2, 2.1 og 3.3 med et samlet provenu på 11.4 mio. kr. i 2023 indarbejdes i budgetforslag 2020.

SAGSFREMSTILLING

På udvalgsmødet den 4. juni 2019 blev udvalget præsenteret for den foreløbige rapport baseret på Kommunernes Landsforenings Konsulentenhed (KLK), analyse af Center for Handicap og Psykiatri's styringspraksis.

KLK's analysen af udgiftspres bygger på forskellige kilder. Først har KLK indhentet data fra Næstved Kommune om budget og regnskab for det specialiserede voksenområde. Med henblik på at analysere størrelsen af udgiftsniveauet, har KLK derudover hentet oplysninger fra Danmarks Statistik og fra VIVES ECO-nøgletal. Endvidere er der indhentet detaljerede oplysninger om udgifter og antal voksne, der modtager foranstaltning efter Serviceloven. Dette er sket med henblik på at foretage en mere detaljeret vurdering af årsagerne til udvikling og størrelse på udgiftsniveauet på området i Næstved Kommune. Der er indhentet data fra Næstved Kommune og tre andre kommuner, som har en socioøkonomisk sammensætning af befolkningen, der på handicap- og psykiatriområdet minder om den der er i Næstved Kommune. Sammenligningskommunerne er Tønder, Vejen og Sønderborg kommuner.

KLK beskriver i deres rapport, at Næstved Kommune har en tredobbelt økonomisk udfordring på områderne for handicap og psykiatri:

1. Budgettet overskrides
2. Udgifterne stiger
3. Udgiftsniveauet på områderne er lavt i Næstved Kommune

Det er KLK's overordnede vurdering, at udgiftsniveauet på området i Næstved Kommune er lavt. Dette både i forhold til den socioøkonomiske sammensætning af borgerne, og i forhold til gennemsnittet af kommuner i Danmark. Samtidig har der de sidste fire år været en årlig vækst på området i Næstved Kommune på fire procent om året, hvilket svarer til ca. 16 mio. kr. Dette udgiftspres er genkendeligt fra andre kommuner, og konsekvensen er, at før udgifterne på området kan reduceres, er det nødvendigt med tiltag, der stopper væksten i udgifter.

Det er også KLK's vurdering, at Næstved Kommune i forvejen arbejder systematisk med at holde udgifterne på området på et lavt niveau, samtidig med at man har fokus på at overholde reglerne i serviceloven og have et niveau i sagsbehandlingen, som er i overensstemmelse med Ankestyrelsens forventninger.

Næstved Kommune er ikke alene om at have et stigende udgiftspres. Udgifterne til området er også steget i andre kommuner. Niveauet i Næstved Kommune har i hele perioden været lavere end i de øvrige kommuner. Samtidig har der været et større pres for udgiftsstigninger i Næstved og de øvrige kommuner i Region Sjælland end i gennemsnittet af kommuner i Danmark. Det er KLK's erfaring, at en meget stor del af kommunerne oplever et kraftigt udgiftspres på området, og KLK har beregnet, at over 70 kommuner ikke har kunnet holde budgettet på området i 2018.

På baggrund af ovenstående har KLK udarbejdet en række indsatsforslag, som Næstved Kommune kan arbejde videre med, med henblik på at bremse udgiftsvæksten og nedsætte udgifterne på området.

KLK's forslag er rubriceret under tre hovedtemaer: Effektiviseringsvejen, Udviklings- og investeringsvejen og Sparevejen. Forslagene er også suppleret med KLK's vurdering i forhold til potentiale og risikofaktorer.

Administrationen i Handicap og Psykiatri har med udgangspunkt i KLK's indsatsforslag vurderet deres potentiale i en konkret Næstved kontekst. Alle forslag er interessante og bidrager med nye perspektiver i forhold til den store udfordring det specialiserede socialområde står overfor. I forhold til gennemførlighed er der forskellige forudsætninger, der spiller ind og det er derfor administrationens vurdering at det umiddelbart er interessant at arbejde videre med 4 af de 10 skitserede forslag. Det drejer sig om; lavere gennemsnitspriser på længerevarende botilbud (nr. 1.1), bedre sammenhæng mellem bo- og dagtilbud (nr. 1.2), nedbringe opholdstiden på de midlertidige botilbud (nr. 2.1) og besparelser på STU (nr. 3.3). I bilaget vedrørende KLK's afrapportering - Indsatsområder for handicap og psykiatri - er de forskellige indsatsforslag detaljeret beskrevet.

Sammenhæng til budgetbehandlingen for 2020-2023:

I forbindelse med udvalgets behandling af budget 2020-2023 den 4. juni 2019 fremgår det, at udvalgene skal arbejde med optimeringsstrategiens indsatser. En af disse indsatser er budgettemaanalyser/sektoranalyser, hvor effektiviseringsprovenuet forbliver på området med henblik på imødegåelse af udgiftspres på området.

Udvalget har tidligere behandlet budgetforslaget for 2020-2023. I budgetsagen indgår omprioriteringsforslag til dækning af merudgifter til yderligere erfaringsmæssig tilgang og yderligere tilgang udover demografimodellen med i alt 4,5 mio. kr. gældende alene for budgetåret 2020 på Handicapområdet. Der forventes samme netto tilgang/øget udgifter med 4,5 mio. kr. pr år i årene 2021-2023 på Handicap og Psykiatriområdet. Den estimerede samlede budgetmanko i 2023 vil herefter udgøre 13,5 mio. kr. I henhold til vedlagte oversigt over indsatsforslag vil de forslag, som kan gennemføres, beløbe sig til i alt 11,4 mio. kr. i 2023 og dermed kunne medgå til finansiering af Handicap og Psykiatri områdets forventede netto stigning i udgifter i 2023.

ØKONOMI

Administrationen har ikke yderligere bemærkninger, udover at udvalget tidligere har behandlet budgetforslaget for 2020, hvor der er oversendt en budgetmanko på 7,8 mio. kr. til de videre budgetforhandlinger. Dette kan ses i sammenhæng med at der foreslås omprioriteringsforslag for i alt 3,1 mio. kr. i 2020.

BILAG

Reduktionsforslag 1.1-3.3

Samlet oversigt over reduktionsforslag

Rapport fra KLK

BESLUTNING

Omsorgs- og Forebyggelsesudvalget, 13.08.2019

Udvalget godkendte forslag 1.1, 1.2 og 2.1. Forslag 3.3 med 0,2 mio. kr. i 2020 og 0,8 mio. kr. i 2023

BILAG

- Alle reduktionsforslag 1.1 - 3.3 beskrivelse
- Reduktionsforslag - 2019 - Samlet oversigt
- Strategiplan for voksensocialområdet